

I

(Законодателни актове)

ДИРЕКТИВИ

ДИРЕКТИВА 2010/40/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 7 юли 2010 година

относно рамката за внедряване на интелигентните транспортни системи в областта на автомобилния транспорт и за интерфейси с останалите видове транспорт

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 91 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Увеличаването на обема на автомобилните превози в Съюза, свързано с растежа на европейската икономика и изискванията за мобилност на гражданите, е основната причина за нарастването на претоварването на пътната инфраструктура и за увеличеното потребление на енергия, както и източник на екологични и социални проблеми.
- (2) Отговорът на тези големи предизвикателства не може да се ограничи до традиционни мерки, включващи по-специално разширяването на съществуващата пътнотранспортна инфраструктура. Иновациите ще изиграят основна роля за намиране на подходящи решения за Съюза.

(3) Интелигентните транспортни системи (ИТС) са високо-развити приложения, които, без да включват интелигентност в буквалния смисъл, имат за цел да предоставят иновативни услуги за различни видове транспорт и управление на движението и да дадат възможност на различните потребители да бъдат по-добре информирани, както и да допринесат за по-безопасно, по-координирано и „по-интелигентно“ използване на транспортните мрежи.

(4) ИТС обединяват телекомуникационни, електронни и информационни технологии с транспортното инженерство с цел планиране, проектиране, експлоатация, поддръжка и управление на транспортни системи. Прилагането на информационните и комуникационните технологии в сектора на автомобилния транспорт и неговите интерфейси с останалите видове транспорт ще има значителен принос за подобряване на екологичните показатели, на ефективността, включително на енергийната ефективност, безопасността и сигурността на автомобилния транспорт, включително превоза на опасни товари, обществената сигурност и мобилността на пътници и товари, като в същото време ще гарантира функционирането на вътрешния пазар, както и по-високо равнище на конкурентоспособност и заетост. ИТС приложенията следва да не засягат обаче въпроси, свързани с националната сигурност или такива, които са необходими в интерес на отбраната.

(5) Напредъкът в областта на прилагането на информационни и комуникационни технологии в другите видове транспорт следва да бъде отразен сега в развитието на сектора на автомобилния транспорт, по-специално с оглед на осигуряването на по-високи нива на интеграция между автомобилния транспорт и другите видове транспорт.

(6) В някои държави-членки национални приложения на тези технологии вече се внедряват в сектора на автомобилния транспорт. Това внедряване обаче продължава да е разпокъсано и неkoordinирано и не може да осигури географска непрекъснатост на ИТС услугите в рамките на Съюза и по неговите външни граници.

⁽¹⁾ ОВ С 277, 17.11.2009 г., стр. 85.

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 23 април 2009 г. (все още непубликувана в Официален вестник), позиция на Съвета от 10 май 2010 г. (все още непубликувана в Официален вестник), позиция на Европейския парламент от 6 юли 2010 г. (все още непубликувана в Официален вестник).

- (7) За да се осигури координирано и ефективно внедряване на ИТС в рамките на Съюза като цяло, следва да се въведат спецификации, включващи по целесъобразност стандарти, които определят допълнителни подробни разпоредби и процедури. Преди да се приемат каквито и да било спецификации, Комисията следва да направи оценка на тяхното съответствие с някои определени принципи, изложени в приложение II. Следва да се даде приоритет на първо място на четирите основни области на разработване и внедряване на ИТС. В рамките на тези четири области следва да бъдат установени приоритетни действия за разработването и използването на спецификации и стандарти. При по-нататъшното въвеждане на ИТС, съществуващата инфраструктура за ИТС, внедрена от дадена държава-членка, следва да бъде взета предвид по отношение на технологичния напредък и положените финансови усилия.
- (8) Когато се приема законодателен акт съгласно посоченото в член 6, параграф 2, втора алинея от настоящата директива, член 5, параграф 1, второ изречение следва да бъде съответно изменен.
- (9) Спецификациите следва, *inter alia*, да вземат предвид и да надграждат придобития вече опит и получените резултати в областта на ИТС, по-специално в контекста на инициативата eSafety, стартирана от Комисията през април 2002 г. Форумът eSafety бе създаден от Комисията в рамките на тази инициатива с цел насърчване и по-нататъшно прилагане на препоръки в подкрепа на разработването, внедряването и използването на eSafety системи.
- (10) Превозни средства, които се използват главно поради мотивиран от историческа гледна точка интерес към тях и които първоначално са били регистрирани и/или типово одобрени и/или въведени в експлоатация преди влизането в сила на настоящата директива и нейните мерки за прилагане, следва да не бъдат засегнати от правилата и процедурите, установени в настоящата директива.
- (11) ИТС следва да се опират на оперативно съвместими системи, които са основани на отворени и публични стандарти, които да са на разположение на недискриминационна основа за всички доставчици и ползватели на приложения и услуги.
- (12) Внедряването и използването на ИТС приложения и услуги ще доведе до обработването на лични данни. Това обработване следва да се извършва в съответствие с правото на Съюза, установено по-специално в Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни ⁽¹⁾ и в Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 г. относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации ⁽²⁾. *Inter alia*, принципите за ограничаване в рамките на целта и за минимизиране на данните следва да се прилагат по отношение на ИТС приложенията.
- (13) Следва да се насърчава анонимизацията като един от принципите за укрепване на неприкосновеността на личния живот. Що се отнася до въпросите, свързани със защитата на данните и с неприкосновеността на личния живот в областта на внедряване на ИТС приложения и услуги, Комисията следва още да проведе по целесъобразност консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните и да поиска становището на работната група за защита на лицата при обработването на лични данни, създадена съгласно член 29 от Директива 95/46/ЕО.
- (14) Внедряването и използването на ИТС приложения и услуги, и по-специално на услуги, свързани с информация за движението по пътищата и за пътуванията, ще доведат до обработването и използването на данни за пътищата, движението и пътуванията, които са част от документите, притежавани от органите от публичния сектор в държавите-членки. Обработването и използването следва да се осъществяват в съответствие с Директива 2003/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 ноември 2003 г. относно повторната употреба на информацията в общественния сектор ⁽³⁾.
- (15) В подходящи случаи спецификациите следва да включват подробни разпоредби относно процедурата, регулираща оценяването на съответствието или пригодността за употреба на съставните части. Тези разпоредби следва да се основават на Решение № 768/2008/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. относно обща рамка за предлагането на пазара на продукти ⁽⁴⁾, по-специално що се отнася до модулите за различните фази на процедурите за оценяване на съответствието. Директива 2007/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾ вече е създадала рамка за одобрение на типа на моторните превозни средства и техните части или свързаното с тях оборудване, а Директива 2002/24/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶⁾ и Директива 2003/37/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁷⁾ установяват правила за одобрението на типа съответно на дву- и триколесни моторни превозни средства и на селскостопански или горски трактори и на техните части или свързаното с тях оборудване. Поради това предвиждането на оценяване на съответствието на оборудването и приложенията, попадащи в обхвата на тези директиви, би било дублиране на работа. Същевременно, въпреки че тези директиви се прилагат за свързаното с ИТС оборудване, инсталирано в превозните средства, те не се прилагат по отношение на оборудването и софтуера за ИТС във външната пътна инфраструктура. В такива случаи спецификациите биха могли да предвиждат процедури за оценяване на съответствието. Тези процедури следва да се ограничат до необходимото за всеки отделен случай.

⁽¹⁾ ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31.

⁽²⁾ ОВ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37.

⁽³⁾ ОВ L 345, 31.12.2003 г., стр. 90.

⁽⁴⁾ ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 82.

⁽⁵⁾ ОВ L 263, 9.10.2007 г., стр. 1.

⁽⁶⁾ ОВ L 124, 9.5.2002 г., стр. 1.

⁽⁷⁾ ОВ L 171, 9.7.2003 г., стр. 1.

- (16) За ИТС приложения и услуги, за които се изискват услуги за точно и гарантирано определяне на времето и местоположението, следва да се използват инфраструктури на спътникова основа или всякаква друга технология с равностойна степен на точност, като предвидените в Регламент (ЕО) № 1/2005 на Съвета от 22 декември 2004 г. относно защитата на животните по време на транспортиране и свързаните с това операции⁽¹⁾ и Регламент (ЕО) № 683/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за продължаване на изпълнението на европейските програми за спътникова навигация (EGNOS и „Галилео“)⁽²⁾.
- (17) Иновационни технологии като устройства за радиочестотна идентификация (RFID), или EGNOS/„Галилео“ следва да се използват за осъществяването на ИТС приложения, по-специално за локализиране и проследяване на товари по време на пътуването им и от един вид транспорт на друг.
- (18) Основните заинтересовани страни, като доставчици на услуги в областта на ИТС, асоциации на ползватели на ИТС, транспортни оператори и оператори на съоръжения, представители на производствения сектор, социални партньори, професионални асоциации и местни органи на власт, следва да имат възможност да съветват Комисията по отношение на търговските и техническите аспекти на внедряването на ИТС в рамките на Съюза. За тази цел Комисията следва да създаде консултативна група за ИТС, като осигури тясно сътрудничество със заинтересованите страни и с държавите-членки. Работата на консултативната група следва да се извършва по прозрачен начин и резултатите от нея следва да се предоставят на комитета, създаден с настоящата директива.
- (19) Следва да бъдат гарантирани еднакви условия на изпълнение за приемането на указания и необвързващи мерки за улесняване на сътрудничеството между държавите-членки по отношение на приоритетните за ИТС области, както и на указания за докладване от държавите-членки и на работна програма.
- (20) Съгласно член 291 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) правилата и общите принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията се уреждат предварително чрез регламент, приет в съответствие с обикновената законодателна процедура. До приемането на този нов регламент продължава да се прилага Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. за установяването на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията⁽³⁾, с изключение на процедурата по регулиране с контрол, която не се прилага.
- (21) Комисията следва да бъде оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 290 ДФЕС по отношение на приемането на спецификации. От особено значение е Комисията да провежда съответните консултации по време на подготвителната си работа, включително на експертно равнище.
- (22) За да се гарантира координиран подход, Комисията следва да осигури съгласуваност на дейностите на комитета, създаден с настоящата директива, с тези на комитета, създаден с Директива 2004/52/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за оперативната съвместимост на електронни системи за пътно таксуване в Общността⁽⁴⁾, на комитета, създаден с Регламент (ЕИО) № 3821/85 на Съвета от 20 декември 1985 г. относно контролните уреди за регистриране на данните за движението при автомобилен транспорт⁽⁵⁾, на комитета, създаден с Директива 2007/46/ЕО, и на комитета, създаден с Директива 2007/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2007 г. за създаване на инфраструктура за пространствена информация в Европейската общност (INSPIRE)⁽⁶⁾.
- (23) Тъй като целта на настоящата директива, а именно осигуряването на координирано и последователно внедряване на оперативно съвместими интелигентни транспортни системи в рамките на Съюза, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки и/или от частния сектор и следователно, поради своя мащаб и последици, може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (24) В съответствие с точка 34 от Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество държавите-членки се насърчават да изготвят за себе си и в интерес на Съюза свои собствени таблици, които, доколкото е възможно, илюстрират съответствието между настоящата директива и мерките за транспониране, и да ги направят обществено достояние.

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Предмет и приложно поле

1. Настоящата директива установява рамка в подкрепа на координираното и последователно внедряване и използване на интелигентни транспортни системи (ИТС) в рамките на Съюза, по-специално през границите между държавите-членки, и установява общите условия, необходими за тази цел.
2. Настоящата директива предвижда разработването на спецификации за действия в рамките на приоритетните области, посочени в член 2, както и разработването по целесъобразност на необходимите стандарти.
3. Настоящата директива се прилага за ИТС приложения и услуги в областта на автомобилния транспорт и техните интерфейси с други видове транспорт, без да се засягат въпроси, които са свързани с националната сигурност или са необходими в интерес на отбраната.

⁽¹⁾ ОВ L 3, 5.1.2005 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 196, 24.7.2008 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

⁽⁴⁾ ОВ L 166, 30.4.2004 г., стр. 124.

⁽⁵⁾ ОВ L 370, 31.12.1985 г., стр. 8.

⁽⁶⁾ ОВ L 108, 25.4.2007 г., стр. 1.

Член 2

Приоритетни области

1. За целите на настоящата директива приоритетните области за разработването и използването на спецификации и стандарти са следните:

- I. Оптимално използване на данните за пътищата, движението по тях и пътуванията;
- II. Непрекъснатост на ИТС услугите за управление на движението и товарните превози;
- III. ИТС приложения за пътна безопасност и сигурност;
- IV. Свързване на превозното средство с транспортната инфраструктура.

2. Приложното поле на приоритетните области е определено в приложение I.

Член 3

Приоритетни действия

В рамките на приоритетните области следните действия представляват приоритетни действия за разработването и използването на спецификации и стандарти, посочени в приложение I:

- а) предоставянето в целия ЕС на информационни услуги за мултимодални пътувания;
- б) предоставянето в целия ЕС на информационни услуги в реално време за движението по пътищата;
- в) данни и процедури за предоставяне, където е възможно, на минимална универсална информация за движението, свързана с безопасността на движението по пътищата, която е безплатна за потребителите;
- г) хармонизираното предоставяне на оперативна съвместима система „eCall“ в целия ЕС;
- д) предоставянето на информационни услуги за места за безопасно и сигурно паркиране за камиони и търговски превозни средства;
- е) предоставянето на резервационни услуги за места за безопасно и сигурно паркиране за камиони и търговски превозни средства.

Член 4

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

1. „интелигентни транспортни системи“ или „ИТС“ означава системи, при които се прилагат информационни и комуникационни технологии в областта на автомобилния транспорт, включително инфраструктура, превозни средства и ползватели, и в управлението на движението и управлението на мобилността, както и за интерфейси с останалите видове транспорт;

2. „оперативна съвместимост“ означава капацитета на системите и на стоящите в основата им бизнес процеси за обмен на данни и споделяне на информация и знания;

3. „ИТС приложение“ означава оперативен инструмент за прилагане на ИТС;

4. „ИТС услуга“ означава предоставяне на ИТС приложение чрез добре дефинирана организационна и оперативна рамка, с цел да се допринесе за безопасността, ефикасността и удобството на ползвателите и/или да се улеснят или подпомогнат транспортните операции и дейностите при пътуване;

5. „доставчик на ИТС услуга“ означава всеки публичен или частен доставчик на ИТС услуга;

6. „ползвател на ИТС“ означава всеки ползвател на ИТС приложения или услуги, включително пътници, уязвими участници в движението по пътищата, ползватели и оператори на пътна инфраструктура, ръководители на автомобилни паркове и оператори на служби за спешна помощ;

7. „уязвими участници в движението по пътищата“ са немоторизирани участници в движението по пътищата, като например пешеходците и колоездачите, както и мотоциклетистите и лицата с увреждания или с намалена подвижност и ориентация;

8. „преносимо устройство“ означава преносимо комуникационно или информационно устройство, което може да бъде поставено в превозното средство с цел подпомагане управлението на превозното средство и/или на транспортните операции;

9. „платформа“ означава бордово или извънбордово устройство, което дава възможност за внедряване, предоставяне, експлоатация и интегриране на ИТС приложения и услуги;

10. „архитектура“ означава концептуалния дизайн, който определя структурата, поведението и интегрирането на дадена система в заобикалящата я среда;

11. „интерфейс“ означава междусистемно устройство, осигуряващо средствата, чрез които системите могат да се свържат и да си взаимодействат;

12. „съвместимост“ означава общата способност на дадено устройство или система да работи с друго устройство или система без изменение;

13. „непрекъснатост на услугите“ означава способността за предоставяне без прекъсване в целия Съюз на услуги по транспортните мрежи;

14. „пътни данни“ означава данни за характеристиките на пътната инфраструктура, включително неподвижни пътни знаци или техни компоненти за регулиране на безопасността;

15. „данни за движението по пътищата“ означава данни за отминал период и данни в реално време за характеристиките на движението по пътищата;

16. „данни за пътуванията“ означава основни данни (напр. разписания на обществения транспорт и тарифи), необходими за предоставяне на информация относно мулти-модални пътувания преди и по време на пътуването, за да се улеснят планирането, резервирането и адаптирането на пътуването;
17. „спецификация“ означава обвързваща мярка за установяване на разпоредби, които съдържат изисквания, процедури или каквито и да било други имащи отношение правила;
18. „стандарт“ означава стандарт съгласно определението в член 1, параграф 6 от Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998 г. за определяне на процедура за предоставяне на информация в областта на техническите стандарти и регламенти ⁽¹⁾.

Член 5

Внедряване на ИТС

1. Държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че спецификациите, приети от Комисията в съответствие с член 6, са приложени по отношение на ИТС приложенията и услугите при тяхното внедряване в съответствие с принципите в приложение II. Това не засяга правото на всяка държава-членка да взема решения относно внедряването на такива приложения и услуги на своята територия. Това право не засяга никой законодателен акт, приет съгласно член 6, параграф 2, втора алинея.

2. Държавите-членки също така полагат усилия за сътрудничество във връзка с приоритетните области, доколкото не са приети спецификации.

Член 6

Спецификации

1. Комисията най-напред приема спецификациите, необходими за гарантиране на съответствието, оперативната съвместимост и непрекъснатостта за внедряването и експлоатацията на ИТС за приоритетните действия.

2. Комисията се стреми да приеме спецификации за едно или повече приоритетни действия до 27 февруари 2013 г.

Най-късно 12 месеца след приемането на необходимите спецификации за приоритетно действие Комисията, по целесъобразност и след оценка на въздействието, включително анализ на разходите и ползите, представя на Европейския парламент и на Съвета предложение в съответствие с член 294 ДФЕС за изпълнението на това приоритетно действие.

3. След като необходимите спецификации за приоритетните действия бъдат приети, Комисията приема спецификации, осигуряващи съответствието, оперативната съвместимост и непрекъснатостта.

тостта на внедряването и експлоатацията на ИТС за други действия в приоритетните области.

4. Когато е уместно и в зависимост от областта, обхваната от спецификацията, спецификацията включва една или повече разпоредби от следните видове:

- а) функционални разпоредби, които описват ролите на различните заинтересовани страни и потока на информация помежду им;
- б) технически разпоредби, които предоставят техническите средства за изпълнение на функционалните разпоредби;
- в) организационни разпоредби, които описват процедурните задължения на различните заинтересовани страни
- г) разпоредби за услугите, които описват различните нива на услуги и тяхното съдържание по отношение на ИТС приложения и услуги;

5. Без да се засягат процедурите съгласно Директива 98/34/ЕО, в спецификациите, където е подходящо, се определят условията, съгласно които държавите-членки могат, след нотифициране на Комисията, да установят допълнителни правила за предоставяне на ИТС услуги на цялата или на част от своята територия при условие че тези правила не пречат на оперативната съвместимост.

6. Където е подходящо, спецификациите се основават на всеки един от стандартите, посочени в член 8.

По целесъобразност спецификациите осигуряват оценяване на съответствието в съответствие с Решение № 768/2008/ЕО.

Спецификациите съответстват на принципите, установени в приложение II.

7. Преди приемането на спецификациите Комисията прави оценка на въздействието, включително анализ на разходите и ползите.

Член 7

Делегирани актове

1. Комисията може да приема делегирани актове в съответствие с член 290 ДФЕС по отношение на спецификациите. Когато приема такива делегирани актове, Комисията се съобразява със съответните разпоредби на настоящата директива, по-специално с член 6 и с приложение II.

2. За всяко от приоритетните действия се приема отделен делегиран акт.

3. По отношение на делегираните актове, посочени в настоящия член, се прилага процедурата, установена в членове 12, 13 и 14.

⁽¹⁾ ОВ L 204, 21.7.1998 г., стр. 37.

Член 8

Стандарти

1. Необходимите стандарти за осигуряване на оперативна съвместимост, съвместимост и непрекъснатост на внедряването и експлоатацията на ИТС се разработват в приоритетните области и за приоритетните действия. За тази цел Комисията, след консултация с посочения в член 15 комитет, отправя искане към съответните органи по стандартизация в съответствие с процедурата, предвидена в Директива 98/34/ЕО, да положат всички необходими усилия за бързото приемане на тези стандарти.

2. При предоставянето на мандат на органите по стандартизация се спазват принципите, установени в приложение II, както и всички функционални разпоредби, включени в спецификация, приета в съответствие с член 6.

Член 9

Необвързващи мерки

Комисията може да приема указания и други необвързващи мерки, за да улесни сътрудничеството на държавите-членки във връзка с приоритетните области, в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 15, параграф 2.

Член 10

Правила относно неприкосновеността на личния живот, сигурността и повторната употреба на информация

1. Държавите-членки гарантират, че обработката на лични данни, в контекста на експлоатацията на ИТС приложения и услуги, се осъществява в съответствие с правилата на Съюза за защита на основните права и свободи на личността, по-специално Директива 95/46/ЕО и Директива 2002/58/ЕО.

2. По-специално, държавите-членки гарантират, че личните данни са защитени от злоупотреби, включително незаконен достъп, подправяне или загуба.

3. Без да се засяга параграф 1, с цел гарантиране на неприкосновеността на личния живот, когато е целесъобразно, се насърчава използването на анонимни данни за функционирането на ИТС приложенията и услугите.

Без да се засяга Директива 95/46/ЕО, личните данни се обработват само в рамките на необходимото за функционирането на ИТС приложения и услуги.

4. Във връзка с прилагането на Директива 95/46/ЕО, и по-специално когато става дума за специалните категории лични данни, държавите-членки гарантират също, че са спазени разпоредбите относно съгласието за обработка на такива лични данни.

5. Прилага се Директива 2003/98/ЕО.

Член 11

Правила за отговорност

Държавите-членки гарантират, че въпросите за отговорността по отношение на внедряването и използването на ИТС приложения и услуги, определени в спецификациите, приети в съответствие с член 6, се разглеждат съгласно правото на Съюза, което включва по-специално Директива 85/374/ЕИО на Съвета от 25 юли 1985 г. за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите-членки относно отговорността за вреди, причинени от дефект на стока⁽¹⁾, както и съответното национално законодателство.

Член 12

Упражняване на делегирането

1. Правомощията да приема делегираните актове, посочени в член 7, се предоставят на Комисията за срок от седем години след 27 август 2010 г. Комисията изготвя доклад относно делегираните правомощия не по-късно от шест месеца преди края на петгодишен срок след 27 август 2010 г.

2. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира едновременно Европейския парламент и Съвета за него.

3. Правомощията да приема делегирани актове се предоставят на Комисията при условията, предвидени в членове 13 и 14.

Член 13

Оттегляне на делегирането

1. Делегирането на правомощията, посочени в член 7, може да бъде оттеглено от Европейския парламент или от Съвета.

2. Институцията, започнала вътрешна процедура за вземане на решение дали да оттегли делегирането на правомощия, полага усилия да уведоми другата институция и Комисията в разумен срок преди да вземе окончателното решение, като посочва делегираните правомощия, които могат да бъдат оттеглени, както и евентуалните причини за оттеглянето.

3. Решението за оттегляне прекратява делегирането на посочените в това решение правомощия. То поражда действие незабавно или на по-късна дата, посочена в него. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила. Решението се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*.

⁽¹⁾ ОВ L 210, 7.8.1985 г., стр. 29.

Член 14

Възражения срещу делегирани актове

1. Европейският парламент или Съветът могат да възразят срещу делегиран акт в рамките на срок от два месеца от датата на нотификацията.

По инициатива на Европейския парламент или на Съвета този срок се удължава с два месеца.

2. Ако към момента на изтичане на този срок нито Европейският парламент, нито Съветът не е възразил срещу делегирания акт, той се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* и влиза в сила на датата, установена в него.

Делегираният акт може да се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* и да влезе в сила преди изтичането на този срок, ако Европейският парламент и Съветът са уведомили Комисията за намерението си да не представят възражения.

3. Ако Европейският парламент или Съветът възразят срещу делегиран акт, той не влиза в сила. Институцията, която възразява, посочва причините за възраженията срещу делегирания акт.

Член 15

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от Европейския комитет по ИТС (EIC).

2. При позоваване на настоящия параграф се прилагат членове 3 и 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.

Член 16

Европейска консултативна група по ИТС

Комисията създава Европейска консултативна група по ИТС, с която се консултира относно търговските и техническите аспекти на внедряването и използването на ИТС в Съюза. Групата се състои от представители на високо равнище на съответни доставчици на ИТС услуги, асоциации на ползватели, транспортни оператори и оператори на съоръжения, производствения сектор, социалните партньори, професионални организации, местни органи на власт и други имащи отношение форуми.

Член 17

Докладване

1. Държавите-членки предоставят на Комисията до 27 август 2011 г. доклад относно своите национални дейности и проекти по отношение на приоритетните области.

2. Държавите-членки предоставят на Комисията до 27 август 2010 г. информация относно действията на национално равнище във връзка с ИТС, предвидени за следващите пет години.

Указанията за докладване от държавите-членки се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 15, параграф 2.

3. След първоначалния доклад държавите-членки докладват на всеки три години относно напредъка, постигнат при изпълнението на действията, посочени в параграф 1.

4. На всеки три години Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно постигнатия напредък при изпълнението на настоящата директива. Докладът е придружен от анализ на функционирането и прилагането, включително използваните и необходимите финансови средства, на членове 5—11 и на член 16, и прави оценка на необходимостта от изменение на настоящата директива, където е целесъобразно.

5. В съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 15, параграф 2, Комисията приема работна програма до 27 февруари 2011 г. Работната програма включва цели и срокове за прилагането ѝ всяка година и при необходимост предлага нужните адаптации.

Член 18

Транспониране

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, до 27 февруари 2012 г.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието за редът на позоваване и неговото съдържание се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 19

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 20

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Страсбург на 7 юли 2010 година.

За Европейския парламент
Председател
J. BUZEK

За Съвета
Председател
O. CHASTEL

—

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ И ДЕЙСТВИЯ

(посочени в членове 2 и 3)

— **Приоритетна област I: Оптимално използване на данните за пътищата, движението по тях и пътуванията**

Спецификациите и стандартите за оптимално използване на данните за пътищата, движението по тях и пътуванията включват следното:

1. Спецификации за приоритетно действие а)

Определянето на необходимите изисквания, така че информационните услуги за мултимодални пътувания в целия ЕС да станат точни и презгранично достъпни за ползвателите на ИТС въз основа на:

- наличността и достъпността, за доставчиците на ИТС услуги, на съществуващи точни данни в реално време за пътищата и за движението по тях, които да се използват за целите на информацията относно мултимодалните пътувания, без да се засягат ограниченията, свързани с безопасността и управлението на транспорта;
- улесняването на презграничния електронен обмен на данни между съответните публични органи и заинтересовани страни и съответните доставчици на ИТС услуги;
- своевременното актуализиране от съответните публични органи и заинтересовани страни на наличните данни за пътищата и за движението по тях, използвани за информация за мултимодалните пътувания;
- своевременното актуализиране от доставчиците на ИТС услуги на информацията за мултимодалните пътувания.

2. Спецификации за приоритетно действие б)

Определянето на необходимите изисквания, така че информационните услуги в реално време за движението по пътищата в целия ЕС да станат точни и презгранично достъпни за потребителите на ИТС въз основа на:

- наличността и достъпността, за доставчиците на ИТС услуги, на съществуващи точни данни в реално време за пътищата и за движението по тях, които да се използват за целите на информацията в реално време за движението, без да се засягат ограниченията, свързани с безопасността и управлението на транспорта;
- улесняване на презграничния електронен обмен на данни между съответните публични органи и заинтересовани страни и съответните доставчици на ИТС услуги;
- своевременно актуализиране от страна на съответните публични органи и заинтересовани страни на налични данни за пътищата и за движението по тях, използвани за информация в реално време за движението;
- своевременно актуализиране на информацията в реално време за движението от страна на доставчиците на ИТС услуги.

3. Спецификации за приоритетни действия а) и б)

3.1. Определянето на необходимите изисквания за събиране от съответните публични органи и/или, където е уместно, от частния сектор на данни за пътищата и за движението по тях (напр. планове за движението, правила за движение и препоръчителни пътища, по-специално за тежкотоварни превозни средства) и за предоставянето им на доставчиците на ИТС услуги въз основа на:

- наличността за доставчиците на ИТС услуги на съществуващи данни за пътищата и за движението по тях (напр. планове за движението, правила за движение и препоръчителни пътища), събирани от съответните публични органи и/или от частния сектор;
- улесняването на електронния обмен на данни между съответните публични органи и доставчиците на ИТС услуги;
- своевременното актуализиране, от съответните публични органи и/или, където е уместно, от частния сектор, на данни за пътищата и за движението по тях (напр. планове за движението, правила за движение и препоръчителни пътища);
- своевременното актуализиране от доставчиците на ИТС услуги на ИТС услугите и приложенията, използващи тези данни за пътищата и за движението по тях.

3.2. Определянето на необходимите изисквания, за да се осигурят, когато е възможно, на производителите на цифрови карти и на доставчиците на услуги точни и достъпни данни за пътищата, за движението по тях и за транспортните услуги, използвани за цифрови карти, въз основа на:

- наличността за производителите на цифрови карти и за доставчиците на услуги на съществуващи данни за пътищата и за движението по тях, използвани за цифрови карти;
- улесняването на електронния обмен на данни между съответните публични органи и заинтересовани страни и частните производители на цифрови карти и доставчиците на услуги;
- своевременното актуализиране от съответните публични органи и заинтересовани страни на данните за пътищата и за движението по тях, използвани за цифрови карти;
- своевременно актуализиране на цифровите карти от производителите на цифрови карти и доставчиците на услуги.

4. Спецификации, необходими за приоритетно действие в)

Определянето на минимални изисквания за „универсална информация за движението“, свързани с безопасността на движението по пътищата, която се предоставя, когато е възможно, безплатно за всички ползватели, както и за нейното минимално съдържание, въз основа на:

- определянето и използването на стандартизиран списък от ситуации от движението по пътищата, свързани с безопасността („универсални съобщения за движението“), които следва да се съобщават безплатно на ползвателите на ИТС;
- съвместимост и интегриране на „универсалните съобщения за движението“ в ИТС услугите за информация в реално време за движението по пътищата и за мултимодалните пътувания.

— **Приоритетна област II: Непрекъснатост на ИТС услугите за управление на движението и товарните превози**

Спецификациите и стандартите за непрекъснатост и оперативна съвместимост на услугите по управление на движението и товарните превози и по-специално по мрежите TEN-T включват следното:

1. Спецификации за други действия

1.1. Определянето на необходимите мерки за разработване на архитектурата на рамката на ЕС за ИТС, като по-специално се обърне внимание на свързаните с ИТС оперативна съвместимост, непрекъснатост на услугите и мултимодални аспекти, включително например осигуряване на мултимодална оперативна съвместимост на таксуването с билети, в чиито граници държавите-членки и техните компетентни органи могат да разработват, в сътрудничество с частния сектор, своя собствена архитектура за ИТС с цел мобилност на национално, регионално или местно равнище.

1.2. Определянето на минималните необходими изисквания за непрекъснатост на ИТС услугите, по-специално на презграничните услуги, за управление на превоза на пътници при различни видове транспорт, въз основа на:

- улесняването на електронния обмен между съответните информационни/контролни центрове и различните заинтересовани страни на данни за движението по пътищата и на информацията презгранично, и където е целесъобразно — между региони, или между градските и междуградските области;
- използването между съответните информационни/контролни центрове и различните заинтересовани страни на стандартизираните информационни потоци или интерфейси за движението по пътищата.

1.3. Определянето на минимални необходими изисквания за непрекъснатост на ИТС услугите за управление на превоза на товари по транспортните коридори и при различни видове транспорт, въз основа на:

- улесняването на електронния обмен между съответните информационни/контролни центрове и различните заинтересовани страни на данни за движението по пътищата и на информацията презгранично, и където е целесъобразно — между региони или между градските и междуградските области;
- използването между съответните информационни/контролни центрове и различните заинтересовани страни на стандартизираните информационни потоци или интерфейси за движението по пътищата.

1.4. Определянето на необходимите мерки за осъществяване на ИТС приложения (по-специално за локализиране и проследяване на товари по време на пътуването им и от един вид транспорт на друг) за логистика на превоза на товари (eFreight), въз основа на:

- наличието на съответни технологии за ИТС и тяхното използване от специалистите, разработващи ИТС приложения;
- интегрирането на резултатите от позиционирането в инструментите и центровете за управление на движението по пътищата.

1.5. Определянето на необходимите интерфейси за осигуряване на оперативна съвместимост и съвместимост между градската ИТС архитектура и европейската ИТС архитектура, въз основа на:

- наличието за градските центрове за контрол и за доставчиците на услуги на данни за обществения транспорт, планирането на пътуванията, търсенето на транспорт, данни за движението и паркирането;
- улесняването на електронния обмен на данни между различните градски центрове за контрол и доставчиците на услуги за обществен или частен транспорт и за всички възможни видове транспорт;
- интегриране на всички имащи отношение данни и информация в единна архитектура.

— **Приоритетна област III: ИТС приложения за пътна безопасност и сигурност**

Спецификациите и стандартите за ИТС приложения за пътна безопасност и сигурност включват следното:

1. Спецификации за приоритетно действие г)

Определянето на необходимите мерки за хармонизирано предоставяне на оперативна съвместима система „eCall“ в целия ЕС, в това число:

- наличието на необходимите интегрирани в автомобилите ИТС данни, които да се обменят;
- наличието на необходимото оборудване в центровете за спешни повиквания, които получават предаваните от автомобилите данни;
- улесняването на електронния обмен на данни между превозните средства и центровете за спешни повиквания.

2. Спецификации за приоритетно действие д)

Определяне на необходимите мерки за осигуряване на информационни услуги, базирани на ИТС, за места за безопасно и сигурно паркиране за камиони и търговски превозни средства, по-специално в зоните за сервизно обслужване и за почивка по пътищата, въз основа на:

- наличието на информация относно паркирането по пътищата за ползвателите;
- улесняване на електронния обмен на данни между пътните паркинги, центровете и превозните средства.

3. Спецификации за приоритетно действие е)

Определянето на необходимите мерки за осигуряване на резервационни услуги, базирани на ИТС, за места за безопасно и сигурно паркиране за камиони и търговски превозни средства, въз основа на:

- наличието за ползвателите на информация относно паркирането по пътищата;
- улесняване на електронния обмен на данни между пътните паркинги, центровете и превозните средства;
- интегриране на съответните технологии за ИТС както в превозните средства, така и в пътните съоръжения за паркиране, за да се актуализира информацията за наличните места за паркиране с цел резервиране.

4. Спецификации за други действия
- 4.1. Определянето на необходимите мерки в подкрепа на безопасността на участниците в движението по пътищата по отношение на бордовия интерфейс човек—машина и използването на преносими устройства за подпомагане на управлението на превозното средство и/или на транспортната операция, както и на сигурността на комуникациите в превозното средство.
- 4.2. Определянето на необходимите мерки за подобряване на безопасността и удобството на уязвимите участници в движението по пътищата за всички съответни ИТС приложения.
- 4.3. Определянето на необходимите мерки за интегриране на модерни информационни системи за подпомагане на водачите в превозните средства и пътната инфраструктура, които не попадат в приложното поле на директиви 2007/46/ЕО, 2002/24/ЕО и 2003/37/ЕО.

— **Приоритетна област IV: Свързване на превозното средство с транспортната инфраструктура**

Спецификациите и стандартите за свързване на превозното средство с транспортната инфраструктура включват следното:

1. Спецификации за други действия:
 - 1.1. Определянето на необходимите мерки за интегриране на различни ИТС приложения в отворена бордова платформа въз основа на:
 - идентификацията на функционалните изисквания на съществуващите или на планираните ИТС приложения;
 - определянето на архитектура за отворена система, която дефинира функционалните характеристики и интерфейси, необходими за оперативната съвместимост/взаимосвързаност с инфраструктурните системи и съоръжения;
 - лесно интегриране на бъдещите нови или усъвършенствани ИТС приложения в отворена бордова платформа;
 - използване на процес на стандартизация за приемане на архитектурата и на отворените бордови спецификации.
 - 1.2. Определянето на необходимите мерки за по-нататъшен напредък в разработването и прилагането на съвместни системи (между превозните средства, между превозните средства и инфраструктурата, между инфраструктурите), въз основа на:
 - улесняването на обмена на данни или информация между превозните средства, инфраструктурите и между превозното средство и инфраструктурата;
 - наличието на съответни данни или информация, които да се обменят със съответните страни — превозни средства или пътна инфраструктура;
 - използването на стандартизиран формат на съобщения за обмен на данни или информация между превозното средство и инфраструктурата;
 - определянето на комуникационна инфраструктура за обмен на данни или информация между превозните средства, инфраструктурите и между превозното средство и инфраструктурата;
 - използването на процеси на стандартизация за приемане на съответните архитектури.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ПРИНЦИПИ ЗА СПЕЦИФИКАЦИИ И ВНЕДРЯВАНЕТО НА ИТС

(посочени в членове 5, 6 и 8)

Приемането на спецификации, предоставянето на мандати за изготвяне на стандарти и подборът и внедряването на ИТС приложения и услуги се основават на оценка на нуждите, която включва всички имащи отношение заинтересовани страни, и спазват следните принципи. Тези мерки:

- а) **са ефективни** — имат осезателен принос за разрешаването на ключовите предизвикателства пред автомобилния транспорт в Европа (напр. намаляване на задръстванията, понижаване на емисиите, подобряване на енергийната ефективност, достигане на по-високи нива на безопасност и сигурност, включително на уязвимите участници в движението по пътищата);
- б) **са икономически изгодни** — спомагат за оптимизиране на съотношението между разходите и крайния резултат по отношение на постигането на целите;
- в) **са пропорционални** — предвиждат, където е целесъобразно, различни нива на постижимо качество на услугите и внедряване, като отчитат особеностите на местно, регионално, национално и европейско равнище;
- г) **поддържат непрекъснатост на услугите** — гарантират услуги без прекъсване в целия Съюз, по-специално по трансевропейската мрежа, и където е възможно по неговите външни граници, при внедряването на ИТС услуги. Непрекъснатостта на услугите следва да бъде гарантирана на равнище, адаптирано спрямо характеристиките на транспортните мрежи, свързващи едни държави с други, и където е целесъобразно, едни региони с други и градовете със селските райони;
- д) **осигуряват оперативна съвместимост** — гарантират, че системите и стоящите в основата им бизнес процеси имат капацитет за обмен на данни и споделяне на информация и знания, за да дадат възможност за ефективно предоставяне на ИТС услуги;
- е) **поддържат обратната съвместимост** — гарантират, по целесъобразност, способността на ИТС да работят със съществуващите системи, които имат обща цел, без да препятстват развитието на нови технологии;
- ж) **спазват съществуващите характеристики на националните инфраструктури и мрежи** — отчитат разликите, присъщи на характеристиките на транспортните мрежи, и по-специално големината на обемите на движение и метеорологичните условия по пътищата;
- з) **насърчават равните възможности за достъп** — не препятстват или не дискриминират уязвимите участници в движението по пътищата при достъпа им до ИТС приложенията и услугите;
- и) **позволяват достигане на зрялост** — след подходяща оценка на риска демонстрират стабилността на новаторските ИТС чрез достатъчно високо ниво на техническо развитие и оперативна експлоатация;
- й) **осигуряват качествено определяне на времето и местоположението** — използване на инфраструктури на спътникова основа или на всяка технология, осигуряваща равностойни равнища на точност за целите на ИТС приложенията и услугите, които изискват услуги за глобално, непрекъснато, точно и гарантирано определяне на времето и местоположението;
- к) **улесняват интермодалността** — при внедряването на ИТС отчитат по целесъобразност координацията на различните видове транспорт;
- л) **спазват съгласуваността** — отчитат съществуващите правила, политики и дейности на Съюза, които имат отношение към областта на ИТС, по-специално в сферата на стандартизацията.